Μὲ ἐπιστολήν του ὁ φυλακισμένος εἰς τὴν Θεσσαλονίκην πρώην Πρωτοσύγκελλος Ράσκας Συμεὼν Βιλόφσκι

ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΕΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΡΙΠΤΕΙ ΤΑ ΨΕΥΔΗ ΤΟΥ ΠΡΩΗΝ ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗΣ ΔΙΑ ΤΟΝ ΑΝΤΙΠΑΠΙΚΟΝ ΕΠΙΣΚΟΠΟΝ ΑΡΤΕΜΙΟΝ

Ἡ ἔλευσις τοῦ Πάπα εἰς τὴν Σερβίαν ἀντιβαίνει τὴν διδασκαλίαν τοῦ Ἁγίου Ἰουστίνου Πόποβιτς, τὴν ὁποίαν ἐδιδάχθη ὑπὸ τοῦ διωχθέντος Ἐπισκόπου Ράσκας καὶ Πριζρένης κ. Ἀρτεμίου, τονίζει εἰς τὴν ἐπιστολήν του ὁ πρώην Πρωτοσύγκελλος Συμεὼν Βιλόφσκι. Εἰς ἄλλα σημεῖα τῆς ἐπιστολῆς ἀπαντᾶ εἰς τὸ ψευδὲς κατηγορητήριον δι᾽ οἰκονομικὰς ἀτασθαλίας καὶ θέτει κρίσιμα ἐρωτήματα. Ἀποκαλύπτει ὅτι ὄπισθεν τοῦ πραγματικοῦ διωγμοῦ εὑρίσκεται ἡ ἄρνησις τοῦ Ἐπισκόπου του κ. Ἀρτεμίου νὰ συνεργασθῇ μετὰ τῶν Ἀλβανῶν ἐξτρεμιστῶν εἰς τὸ Κοσσυφοπέδιον εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀναστήλωσιν μνημείων καὶ Ἰ. Ναῶν. Καὶ τοῦτο διότι οἱ Ἀλβανοὶ ἐξαπέλυσαν νέον πογκρὸμ κατὰ τὸ 2004 καὶ προέβησαν εἰς καταστροφάς. Ἀποκαλύπτει, ἐπίσης, πῶς ἐμεθοδεύθη ἡ δίωξις τοῦ Ἐπισκόπου Ἀρτεμίου, τὸν ὁποῖον, ἐνῶ τὸν ἐξώρισαν, τὸν τρέμουν διὰ τὸ πλούσιον ποιμαντικόν του ἔργον. Ὁ Ἀρτέμιος εἶναι ἕνας μιμητὴς τοῦ μεγάλου Ἀρχιερέως Χριστοῦ.

(1ον)

Ἀπάντησιν εἰς τὸν Μητροπολίτην πρώην Ἐρζεγοβίνης καὶ Ζαχουμίου κ. Ἀθανάσιον Γιέφτιτς δίδει ἀπὸ τὰς φυλακὰς Θεσσαλονίκης ὁ πρώην Πρωτοσύγκελλος τοῦ ἀντιπαπικοῦ Ἐπισκόπου Ἀρτεμίου (ὁ ὁποῖος διώκεται ὑπὸ τοῦ σημερινοῦ οἰκουμενιστοῦ Πατριάρχου Σερβίας κ. Εἰρηναίου) Συμεὼν Βιλόφσκι. Ὁ πρώην Ἐρζεγοβίνης καὶ Ζαχουμίου κ. Ἀθανάσιος Γιέφτιτς, εἰς συνέντευξίν του εἰς τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Πρακτορεῖον Εἰδήσεων «Romfea» (15ην Ἰουνίου) ἀφοῦ ἐξυμνεῖ τὸν ἀντιπαπικὸν– ἀντιοικουμενιστὴν Ἅγιον τῆς Σερβίας Ἰουστῖνο Πόποβιτς, πλέκει τὸ ἐγκώμιον τοῦ νέου Πατριάρχου Σερβίας, τὸν ὁποῖον περιγράφει ὡς ἀποφασιστικόν, συνεργάσιμον καὶ ταπεινόν. Ἀκολούθως ἀναφέρεται εἰς τὸν διωχθέντα ἀντιπαπικὸν Ἐπίσκοπον κ. Ἀρτέμιον καὶ εἰς τὸν Πρωτοσύγκελλον του Συμεὼν Βιλόφσκι, ὁ ὁποῖος κρατεῖται εἰς τὴν Θεσσαλονίκην. Ὁ πρώην Ἐρζεγοβίνης εἰς τὴν συνέντευξίν του εἶπε μεταξὺ ἄλλων διὰ τὸν διωχθέντα Ἐπίσκοπον κ. Ἀρτέμιον καὶ τὸν Πρωτοσύγκελλον κ. Συμεών:

«—Τὸ θέμα τοῦ Ἀρτεμίου καὶ τῆς Μητροπόλεως, καὶ συγκεκριμένα τοῦ μοιραίου αὐτοῦ ἀνθρώπου Συμεὼν Βιλόφκσι, ἐδῶ καὶ τέσσερα χρόνια τουλάχιστον ἐκκρεμεῖ.

Ὅταν ὁ Συμεὼν τελείωσε τὶς σπουδὲς ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκη, ἀμέσως κατηγόρησε τὸν μέχρι τότε γραμματέα, Πρωθιερέα Ζόραν Γκρουΐτς τοῦ Ἀρτεμίου. Τελικὰ τὸν καθαίρεσε ὁ Ἀρτέμιος καὶ τὸν βάλανε φυλακή.

Ὑπῆρχαν ἀτασθαλίες οἰκονομικὲς καὶ αὐτὸ ἡμέρα μὲ τὴν ἡμέρα χειροτέρευε, μετὰ ὁ Συμεὼν μπῆκε στὴ θέση τοῦ Πρωθιερέα Ζόραν, καὶ πῆρε στὰ χέρια του ὅλη τὴν ἐξουσία. Κυρίως ὅμως ἡ σύγκρουση τοῦ Ἀρτεμίου εἶναι μὲ τὴν Ἱεραρχία καὶ τὴ Σύνοδο.

Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἕνωση στὰ προγράμματα ἤθελε δύο Σέρβους καὶ δύο Ἀλβανούς, ὅπου στὴν ἐπιτροπὴ αὐτὴ ἡ Σερβικὴ Ἐκκλησία εἶχε τὸ δικαίωμα τοῦ “βέτο”, δηλαδὴ ἂν δὲν συμφωνοῦμε σταματᾶμε καὶ τότε δὲν ἔρχονται καὶ χρήματα.

Ὁ Ἀρτέμιος ὅμως τὸ ἀρνιόταν αὐτὸ ρητῶς, δὲν μπορεῖ νὰ μετέχουν οἱ Συτάριοι Ἀλβανοί, οἱ ὁποῖοι γκρέμισαν τὸ Κόσοβο, ὅμως ἡ Ἱεραρχία ὅρισε ὅτι ὅλοι πρέπει νὰ μετέχουν καὶ ἂς εἴχανε λάβει μέρος στὶς καταστροφές.

Τὸ ἀνέθεσε στὸν βοηθό του Ἐπίσκοπο Θεοδόσιο, Ἡγούμενο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ντέτσανι, ὁ ὁποῖος ἦταν ὁ ἐξουσιοδοτημένος ἀπὸ τὴν Ἱεραρχία τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας.

Ὅταν ἔγιναν οἱ ἀνανεώσεις ὅλων αὐτῶν τῶν βασικῶν κτηρίων καὶ ἄλλων, ὁ Ἀρτέμιος δὲν τὰ δεχόταν, ὅπως τὸ Ἐπισκοπικὸ Μέγαρο στὴ Πριζρένη, τὸν Καθεδρικὸ Ἱερὸ Ναὸ στὴν Πρίστινα, ἕνα Ἱερὸ Ναὸ στὸ Πέτς, στὴν Τσακόβιτσα καὶ σὲ ἄλλα μέρη.

Ὁ Ἐπίσκοπος Θεοδόσιος τὰ παρέδωσε ὅμως στὴ Σύνοδο, καὶ ἄρχισαν ἔρευνες τὸ τί γίνεται στὴν Μητρόπολη Ράσκας.

Τὸ Μάϊο τοῦ 2006, βγαίνει ἀπόφαση τῆς Ἱεραρχίας παρακαλῶ ἀπὸ μιὰ ἐπιτροπή, στὴν ὁποία συμμετεῖχα καὶ ἐγὼ προσωπικά, ὅπου βρήκαμε πάρα πολλὲς ἀτασθαλίες.

Τότε ζητήσαμε ἀπὸ τὸν Ἀρτέμιο νὰ διαλύσει τὴν ὁμάδα αὐτὴ μὲ τὸν Συμεὼν καὶ τὸν κουμπάρο του, διότι ὑπάρχουν πάρα πολλὰ χρήματα, ποὺ φεύγουν ἀπὸ τὸν λαὸ τοῦ Κοσσόβου. Διότι ὅ,τι δίνει ὁ καθένας, τὸ δίνει γιὰ τὸ λαὸ τοῦ Κοσσόβου καὶ ὄχι γιὰ ἰδιωτικὲς ἐπιχειρήσεις.

—**Στὴ συνέχεια τί ἔγινε;**

—Κοιτάξτε, ἡ Ἱεραρχία ζήτησε ἀπὸ τὸν Ἀρτέμιο νὰ περάσει τὸν Συμεὼν ἀπὸ δικαστήριο καὶ νὰ τὸν βγάλει ἀπὸ ὅλες τὶς ὑποχρεώσεις τῆς Μητροπόλεως. Ὅμως ἄδικα! Ὁ Συμεὼν ὅλο καὶ περισσότερο ἐγκαθίσταται, ἔγινε καὶ ἀρχιερατικὸς ἐπίτροπος, καὶ ἐκτόπισε τὸν βοηθὸ Ἐπίσκοπο Θεοδόσιο καὶ νὰ ἀναλάβει αὐτὸς τὰ πάντα (Διοικητικά, Οἰκονομικὰ κ.ἄ.).

Κατὰ περίεργο τρόπο ὁ Ἀρτέμιος δὲν ἀπαντοῦσε στὴν Ἱεραρχία, μετὰ ἀρρώστησε καὶ ὁ μακαριστὸς Πατριάρχης Παῦλος, καὶ ἔτσι κατόρθωσε δύο ὁλόκληρα χρόνια νὰ ξεγελάει τὴν Ἱερὰ Σύνοδο, τὴν ὁποία τότε διοικοῦσε ὁ Μητροπολίτης Ἀμφιλόχιος ὡς ἀντικαταστάτης τοῦ Πατριάρχη. Πάντως, νὰ ξέρετε ὅτι ἀναμένεται ἡ ἐκτέλεση τῶν ἀποφάσεων τοῦ 2006.

Τώρα ὅμως ἦρθε νέος Πατριάρχης καὶ πάλι ὁ Ἀρτέμιος ἀπέφυγε καὶ τὴν ἐπιτροπὴ νὰ κάνει τὴν πρώτη ἔρευνα, ἀπέφυγε καὶ τὴν δεύτερη, ἀλλὰ καὶ τὴν τρίτη ποὺ πῆγε στὶς 10 Φεβρ/ίου, ὅπου ἦταν ὁ Ἀμφιλόχιος καὶ ὁ Ἐρζεγοβίνης Βασίλειος.

Σκεφτεῖτε τὸν κάλεσε ἡ Ἱερὰ Σύνοδος νὰ ἔρθει στὸ Πατριαρχεῖο, καὶ ἦρθε ψεύτικα στοὺς διαδρόμους, γιὰ νὰ βρεῖ μόνο τὸν Πατριάρχη. Ὅμως ὁ Πατριάρχης τοῦ εἶπε: “Δέσποτά μου, ἔλα στὴ Σύνοδο στὶς 11:00, ποὺ θὰ συνεδριάζουμε”. Αὐτὸς τελικὰ δὲν ἦρθε! Μετὰ διέδιδε δεξιὰ καὶ ἀριστερά, ὅτι δὲν μὲ θέλανε.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει στὶς 11 Φεβρουαρίου, βγῆκε τελεσίδικη ἀπόφαση νὰ τεθεῖ σὲ διαθεσιμότητα, διότι δὲν δεχόταν τρεῖς ἀλλεπάλληλες ἐπιτροπές. Καὶ σύμφωνα μὲ τοὺς ἱεροὺς κανόνες, ὅταν ἕνας Ἐπίσκοπος ἀρνεῖται νὰ ὑπακούσει στὴν Ἱεραρχία καὶ νὰ δεχθεῖ ἐπιτροπές, οἱ ὁποῖες εἶναι σταλμένες ἀπὸ τὴν Ἱεραρχία, ὑπόκειται σὲ καθαίρεση.

—**Εἴπατε ὅτι βρήκατε οἰκονομικὲς ἀτασθαλίες.**

—Σκεφτεῖτε βρήκαμε 15 φακέλους, ἀπὸ ἕνα 1 κιλὸ ὁ καθένας! Δὲν βρήκαμε ὅμως μόνο οἰκονομικὲς ἀτασθαλίες, ἀλλὰ καὶ κανονικὲς παραβάσεις. Ὁ Συμεὼν π.χ. λειτουργοῦσε μὲ ἀντιμήνσιο τοῦ Ἐπισκόπου Ἀρτεμίου, στὸ παρεκκλήσιο τοῦ Ἁγίου Σάββα στὴ Θεσσαλονίκη, τὸ ὁποῖο ἀνήκει στὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, καὶ μνημόνευε τὸν Ἀρτέμιο…

Πῆγαν καὶ τὸ ἀφαίρεσαν ἀπὸ τὴν Μητρόπολη τὸ ἀντιμήνσιο καὶ δὲν τὸν τιμώρησε τὸν Συμεών! Πρόσφατα στὴν ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Νικολάου, ὁ Συμεὼν λίγο πρὶν τὴν Θεία Λειτουργία ἔβγαλε τὰ ἄμφια του, ὅταν εἶδε ὅτι θὰ λειτουργήσει καὶ ὁ βοηθὸς Ἐπίσκοπος τοῦ Ἀρτεμίου, Θεοδόσιος.

Αὐτό, σύμφωνα μὲ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνες 8ο καὶ 9ο Ἀποστολικό, εἶναι γιὰ καθαίρεση! Ἀμφισβητεῖ τὴν Θεία Λειτουργία, τὴν γνησιότητα τῶν λειτουργῶν Ἱεραρχῶν κ.ο.κ.

Ὁ Ἀρτέμιος ἔκανε καὶ ἄλλες παραβάσεις, ἵδρυσε δύο μοναστήρια ἐκτὸς τῆς Μητροπόλεώς του. Ἀπέκτησε καὶ δύο σπίτια στὸ Βελιγράδι καὶ ἕνα τρίτο σὲ ἄλλη Μητρόπολη! Καὶ ἐρωτῶ μὲ τί χρήματα τὰ ἀπέκτησε;

Κάθε τόσο ἔδινε συνεντεύξεις καὶ ἔλεγε: “Μὴ ἀνακατεύεστε στὴ Μητρόπολή μου, καταπατᾶτε τὰ κανονικά μου δικαιώματα”. Ναί, ἀδελφὲ Ἀρτέμιε, ἀλλὰ ὅταν πρόκειται γιὰ οἰκονομικὰ θέματα, τότε ἡ ἁρμοδιότητά σου δὲν εἶναι κανονική, διότι τὰ κτήρια, τὰ κτήματα, οἱ Ἱ. Ναοὶ ἀνήκουν στὸ Πατριαρχεῖο, δὲν εἶναι ἰδιοκτησία τοῦ Ἐπισκόπου οὔτε κἂν τῆς Ἐπισκοπῆς. Διότι τὸ νομικὸ πρόσωπο εἶναι τὸ Πατριαρχεῖο.

Μετὰ ἡ Σύνοδος ἔβαλε ἐμένα ὡς ἐφησυχάζοντα γιὰ Τοποτηρητή, διότι ἤξερα πολὺ καλὰ τὴν ἐκεῖ κατάσταση. Ἐγὼ τοῦ εἶχα πεῖ τοῦ Ἀρτεμίου καὶ τοῦ εἶχα γράψει στὰ τέσσερα χρόνια 8 ἐπιστολές, τὶς ὁποῖες κατέθεσα καὶ στὴν Ἱεραρχία.

Ἐκεῖ τοῦ ἔγραφα: “Δέσποτά μου, πρόσεξε αὐτὸν τὸν Συμεών. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι ὕπουλος, κλέφτης, ψεύτης καὶ δὲν σοῦ κάνει καλό. Θὰ βγοῦν σύντομα στὴν ἐπιφάνεια πολλὰ ἄσχημα πράγματα”. Αὐτὸς ὅμως δὲν τὰ δεχόταν αὐτὰ ποὺ τοῦ ἔγραφα.

Τελικά, ὅταν μπῆκα Τοποτηρητὴς στὴν Ἐπισκοπὴ Ράσκας, ἔστειλα τὸν Συμεὼν ἀμέσως σὲ δικαστήριο, ἐκτελώντας ἔτσι τὴν ἀπόφαση τῆς Ἱεραρχίας τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας.

—**Τώρα τί γίνεται μὲ τὸν Συμεὼν Βιλόφσκι;**

—Θὰ σᾶς πῶ! Ὁ Συμεὼν τώρα εἶναι καθηρημένος γιὰ παραβάσεις νομικὲς καὶ γιὰ οἰκονομικὲς ἀτασθαλίες. Παράδειγμα πῆρε ἕνα αὐτοκίνητο ἀκριβό, ποὺ τοῦ χάρισε τὸ Ὑπουργεῖο, καὶ τὸ πούλησε σὲ ἕνα ἰδιώτη 1.000 εὐρὼ ἐνῶ κοστίζει 60.000, καὶ μετὰ νὰ τοῦ τὸ χαρίσει αὐτός, γιὰ νὰ τὸ ἔχει ὡς δικό του. Μ᾽ αὐτὸ ἦρθε καὶ στὴν Ἑλλάδα, ἀλλάζοντας στὰ σύνορα…

Ἐν τῷ μεταξὺ τὸ δικαστήριο προχώρησε, τὸν καθαίρεσε, καὶ ἐν συνεχείᾳ τὸ δικαστήριο τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας, ἐπικύρωσε καὶ αὐτὸ μὲ τὴν σειρά του τὴν καθαίρεση. Ὁ Συμεὼν σήμερα εἶναι λαϊκός!

Νὰ ἀναφέρω καὶ κάτι ἄλλο. Ὁ Συμεὼν Βιλόφσκι μάντεψε, θὰ ἔλεγα, τί θὰ γίνει καὶ στὶς ἀρχὲς Ἰανουαρίου ἐπεσκέφθη τὸν Μητροπολίτη Πειραιῶς Σεραφείμ, μὲ συστατικὴ ἐπιστολὴ τοῦ Ἀρτεμίου. Γιὰ νὰ τὸν δεχθεῖ ὁ Μητροπολίτης Πειραιῶς, τοῦ εἶπε ὅτι τὸν καταδιώκουν ὡς ἀντιοικουμενιστή.

Αὐτὸ εἶναι ἕνα μεγάλο ψέμα, διότι κανεὶς δὲν καταδιώκει κανέναν στὴ Σερβία, οὔτε οἰκουμενιστές, οὔτε ἀντιοικουμενιστές. Ἔχουμε πάρα πολλὰ προβλήματα, δὲν ἀσχολούμαστε μὲ τὰ ζηλωτικά.

Ἐπίσης νὰ σᾶς πῶ ὅτι ὁ Ἅγιος Πειραιῶς ἐνημερώθηκε τότε ἀπὸ τὸν Μητροπολίτη Μπάτσκας γιὰ τὸν Συμεὼν καὶ ἀμέσως ὁ κ. Σεραφεὶμ ἐπέστρεψε πίσω τὰ χαρτιὰ καὶ τοῦ εἶπε: “Παιδί μου εἶπες ψέματα, νὰ πᾶς νὰ δώσεις λόγο γιὰ ὅλα αὐτά, ποὺ σὲ κατηγοροῦν”.

Κλείνοντας, νὰ ξέρετε ὅτι ὁ Συμεὼν προσέλαβε ἀκριβοὺς δικηγόρους καὶ μήνυσε μὲ ψεύτικες κατηγορίες ἐμένα καὶ ἄλλους δύο δικηγόρους. Ἐπίσης μήνυσε τὴν Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας στὸ Συνταγματικὸ δικαστήριο τῆς Σερβίας γιὰ καταπάτηση τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων. Βλέπετε θράσος, ποὺ ἔχει αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος!».

Ὁλόκληρη ἡ δυναμικὴ Ἐπιστολὴ τοῦ Πρωτοσυγκέλλου Συμεὼν Βιλόσκι

Ἡ ἀπάντησις τοῦ φυλακισμένου, εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, Πρωτοσυγκέλλου Συμεὼν Βιλόφσκι εἰς τὸν πρώην Μητροπολίτην Ἐρζεγοβίνης κ. Ἀθανάσιον Γιέφτιτς εἶναι συντριπτική, ἀφοῦ ἀνατρέπει ἕνα πρὸς ἕνα ὅλα τὰ ἐπιχειρήματά του ἐναντίον τοῦ διωχθέντος ἀντιπαπικοῦ Ἐπισκόπου Ράσκας καὶ Πριζρένης κ. Ἀρτεμίου καὶ τοῦ ἰδίου. Τὴν ἀπάντησιν ἔδωσε ὁ φυλακισμένος Πρωτοσύγκελλος δι᾽ ἐπιστολῆς πρὸς τὸ ἴδιον Ἐκκλησιαστικὸ Πρακτορεῖο, εἰς τὸ ὁποῖον εἶχε ὁμιλήσει ὁ πρώην Ἐρζεγοβίνης κ. Γιέφτιτς. Διὰ τῆς ἐπιστολῆς δίδει συντριπτικὰς ἀπαντήσεις εἰς τὸν πρώην Μητροπολίτην Ἐρζεγοβίνης. Τὸ πλῆρες κείμενον της ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Α΄. Περὶ τοῦ Ἐπισκόπου καὶ Γέροντός μου Ἀρτεμίου

Συντάχθηκε ἀπὸ τὸν π. Συμεὼν Βιλόβσκι

Σεβασμιώτατε,

Μέσα ἀπὸ τὸ κρατητήριο ὅπου κρατοῦμαι ἀναμένοντας τὴν ἔκβαση τῆς ὑποθέσεως τῆς ἔκδοσής μου στὴ Σερβία καὶ ὕστερα ἀπὸ προσεκτικὴ ἀνάγνωση τῆς συνέντευξής σας στὸν Διευθυντὴ κ. Αἰμίλιο Πολυγένη τοῦ Πρακτορείου Ἐκκλησιαστικῶν Εἰδήσεων **“Ρομφαία”** στὶς 15–6–2010, ἐπιτρέψτε μου νὰ ἀπαντήσω κι ἐγὼ δημόσια, ὅπως ἁρμόζει, μὲ πόνο, ἀλλὰ καὶ μὲ φόβο Θεοῦ, *ἕτοιμος ἀεὶ πρὸς ἀπολογίαν παντὶ τῷ αἰτοῦντι μὲ λόγον, μετὰ πραΰτητος καὶ φόβου, συνείδησιν ἔχων ἀγαθὴν (πρβλ. Α΄ Πέτρ. γ΄ 15–16).*

Σ᾽ αὐτὸ τὸ πρῶτο μέρος τῶν ἀπαντήσεών μου θὰ ἐπικεντρωθῶ στὴν πολεμική σας κατὰ τοῦ Ἐπισκόπου καὶ Γέροντός μου κ. Ἀρτεμίου (Ραντοσάβλιεβιτς).

Θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε, Σεβασμιώτατε, νὰ κάνω ἐπισημάνσεις καὶ διευκρινήσεις, ἀλλὰ καὶ νὰ καταδείξω τὶς ἀναλήθειες, ποὺ διατυπώσατε. Ἔχω τὴ βέβαιη πίστη ὅτι ἡ Ἀλήθεια γιὰ μᾶς τοὺς Ὀρθοδόξους Χριστιανοὺς εἶναι Ἐνυπόστατη, αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ Χριστός μας, καὶ γι᾽ αὐτὸ πιστεύω ὅτι στὶς μεταξὺ τῶν Ὀρθοδόξων σχέσεις δὲν χωροῦν ἀγαπολογίες ἢ ψευδοσυναισθηματισμοί.

Ἐπίσης πιστεύω ὅτι τὴν ἀλήθεια, ὅσες φορὲς καὶ νὰ τὴν πεῖ κανείς, τὴν λέει πάντα μὲ τὰ ἴδια λόγια, ἐνῶ τὸ ψέμμα, ὅσες φορὲς τὸ λέει κανείς, κάθε φορὰ χρησιμοποιεῖ ἄλλα λόγια καὶ περιπίπτει σὲ ἀντιφάσεις καὶ ὁδηγεῖται σὲ ἀδιέξοδα.

α) Ἅγιος Ἰουστῖνος Πόποβιτς – Ὀρθοδοξία

Πραγματικὰ ἦταν πολὺ εὐχάριστο τὸ γεγονὸς ὅτι σύσσωμη ἡ Ἱεραρχία τῆς Σερβικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας προχώρησε στὴν ἁγιοκατάταξη τοῦ Ἁγίου πατρός μας Ἰουστίνου, ἐπικυρώνοντας ἔτσι τὴν ὥριμη καὶ σταθερὴ πίστη τοῦ πληρώματος τῆς Ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας στὴν Ἁγιότητα τοῦ ἀνδρός.

Αὐτὸ ὅμως ποὺ πραγματικὰ μὲ λυπεῖ, Σεβασμιώτατε, εἶναι ὅτι τόσο ἐσεῖς προσωπικὰ ὅσο καὶ οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Ἀμφιλόχιος Ράντοβιτς, Εἰρηναῖος Μπούλοβιτς κ.ἄ. τὰ τελευταῖα χρόνια ἀναπτύξατε δεσμοὺς καὶ σχέσεις (συμπροσευχές, διαθρησκειακὲς συναντήσεις κ.λπ.) μὲ τὸν παπισμὸ καὶ τοὺς ἐκπροσώπους του, υἱοθετώντας κατ᾽ οὐσίαν τὴν συμφωνία τοῦ Balamand, ὅτι δηλαδὴ ἡ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία καὶ οἱ παπικοὶ εἴμαστε *“ἀδελφὲς ἐκκλησίες”*, ὅπως ἐπίσης ἀποδεχόμενοι πλήρως τὴν καινοφανὴ ἐκκλησιολογία τοῦ Μητροπολίτη Περγάμου κ. Ἰωάννη (Ζηζιούλα) ὅτι *“ἡ Ἐκκλησία εἶναι εὐρυτέρα τῆς Ὀρθοδοξίας ἔννοια”* κ.λπ.

Ἐπίσης νὰ σᾶς θυμίσω ὅτι ἐσεῖς ἤσασταν ποὺ μεταφράσατε τὴν ὁμιλία τοῦ Μητροπολίτου Περγάμου ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 1000 ἐτῶν ἐκχριστιανισμοῦ τῆς Ρωσίας, ὅπου μεταξὺ ἄλλων ὁ Σεβασμιώτατος Περγάμου ἀναφέρει: *“παρῆλθε πλέον ἡ ἐποχὴ τῆς ναρκισσευομένης Ὀρθοδοξίας”*, τὴν ὁποία ὁμιλία καὶ διαδίδατε μὲ πολὺ ζῆλο.

Συνέπεια τῶν παραπάνω ἦταν ὅτι, ἂν καὶ ἀποφάσισε ἡ Ἱεραρχία τῆς Σερβικῆς Ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας (ΣΟΕ) νὰ ἀποχωρήσει ἀπὸ τὸ Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν (ΠΣΕ), μὲ τὴν σύμφωνη εἰσήγηση πολλῶν Σεβασμιωτάτων Ἱεραρχῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τοῦ κ. Ἀρτεμίου, ἐσεῖς, Σεβασμιώτατε, μαζὶ μὲ ὁρισμένους Ἱεράρχες, ἐνεργήσατε, ὥστε νὰ μὴ ὑλοποιηθεῖ αὐτὴ ἡ ἀπόφαση. Γι᾽ αὐτὸ καὶ παραμένει ἡ ΣΟΕ ἕως σήμερα μέλος τοῦ ΠΣΕ.

Σὰν νὰ μὴ ἔφταναν ὅλα αὐτά, ἀνακοινώνεται τώρα μὲ τὸν πιὸ ἐπίσημο τρόπο καὶ ἡ ἔλευση τοῦ Πάπα Βενέδικτου (Ράτσιγγερ) ὡς ἀρχηγοῦ τῆς “Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας” στὸ Νὶς τὸ 2013.

Αὐτὰ ὅμως ἔρχονται σὲ εὐθεῖα ἀντίθεση μὲ τὴ διδασκαλία τοῦ Ἁγίου Ἰουστίνου Πόποβιτς, ὅπως αὐτὴ εἶναι ἐκδεδομένη στὴ Δογματική, τὰ ὑπομνήματα καὶ τὰ ἄλλα βιβλία του καὶ ὅπως ἐγὼ τὴ διδάχθηκα ἀπὸ τὸν Γέροντά μου, Σεβ. Ἐπίσκοπο Ράσκας κ. Ἀρτέμιο.

Θὰ μποροῦσα νὰ πῶ περισσότερα λεπτομερῶς, ἀλλὰ δὲν θὰ ἤθελα νὰ πλατειάσω. Ἐπιφυλάσσσομαι ὅμως νὰ δημοσιοποιήσω σχετικὰ κείμενα ἐν εὐθέτῳ χρόνῳ.

Πάντως τὴν ἀνάληθεια τῆς διαβεβαίωσής σας ὅτι στὴν Σερβία *“Ἔχουμε πάρα πολλὰ προβλήματα, καὶ δὲν ἀσχολούμαστε μὲ τὰ ζηλωτικὰ”* μποροῦν ὅλοι νὰ τὴν ἀντιληφθοῦν, ἂν παρακολουθήσουν τὴν δημοσιευμένη μὲ ἀγγλικοὺς ὑπότιτλους συνέντευξή σας “περὶ Θείας Λειτουργίας” στὸ ἐκκλησιαστικὸ κανάλι “Λόγος” τῆς Ἐπισκοπῆς Ζίτσας τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 2008 (http://www.youtube.com/watch?v=u6f6wK8_mFM). Ἐκεῖ σὲ ἕνα σχεδὸν ἀδιάκοπο, δίωρο μονόλογο καταφέρεσθε ἐναντίον τῶν “ἀμαθῶν” πιστῶν, ποὺ τολμοῦν νὰ δημιουργοῦν φασαρίες, διαμαρτυρόμενοι γιὰ τὶς λειτουργικὲς καινοτομίες, ποὺ εἰσάγουν κάποιοι ἱεράρχες.

β) Περὶ τοῦ Πατριάρχου Εἰρηναίου

Σὲ σχέση μὲ τὶς δηλώσεις σας γιὰ τὴν ἐκλογὴ τοῦ νέου Πατριάρχη ἔχω νὰ παρατηρήσω τὰ ἑξῆς: Ἀναφέρετε ὅτι κάποιοι δὲν τὸν ψήφισαν. Καὶ ὅτι, ἐνῶ περιμένατε τὴν ἐνδεχόμενη ἐκδήλωση τῆς ἀνθρώπινης ἀδυναμίας —νὰ πέσουν δηλαδὴ αὐτοὶ στὴ δυσμένεια του— αὐτὸ δὲν ἔγινε. Ὡστόσο, ὅπως ἔδειξαν κατόπιν τὰ γεγονότα, φαίνεται ὅτι αὐτὸ ποὺ δὲν συνέβη σὲ ἄλλους συνέβη (καὶ συμβαίνει) στὴν περίπτωση τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρτεμίου.

Προσωπικὰ προσεύχομαι καὶ ἐλπίζω, ὁ Θεός, ποὺ ἐμπιστεύθηκε τὴ Σερβικὴ Ἐκκλησία στὴν πηδαλιουχία τοῦ Πατριάρχου Εἰρηναίου, νὰ τὸν φωτίσει, ὥστε στὸ ἐγγὺς μέλλον νὰ ἄρει τὴν ἀντικανονικὴ ἀπόφαση συνταξιοδότησης χωρὶς κανονικὴ αἰτία καὶ δίκη τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ράσκας καὶ Πριζρένης κ. Ἀρτεμίου, νὰ ἐγκύψει μὲ πατρικὴ στοργὴ στὸν Ὀρθόδοξο λαὸ καὶ μοναχισμὸ τοῦ Κοσσόβου καὶ νὰ ἐπανεξετάσει τὴν δική μου ὑπόθεση μὲ γνώμονα τοὺς Ἱεροὺς Κανόνες.

γ) Οἱ ἀναστηλώσεις τῶν ἐκκλησιῶν

Λέτε στὴ συνέντευξή σας: *“Κυρίως ὅμως ἡ σύγκρουση τοῦ Ἀρτεμίου εἶναι μὲ τὴν Ἱεραρχία καὶ τὴ Σύνοδο”*. Προσωπικὰ δὲν πιστεύω ὅτι ὁ Ἐπίσκοπος Ἀρτέμιος συγκρούσθηκε μὲ ὁλόκληρη τὴν Ἱεραρχία. Ὅπως καὶ νὰ ἔχει τὸ πράγμα ὅμως, ἡ πέτρα τοῦ σκανδάλου ἦταν οἱ ἀναστηλώσεις τῶν κατεστραμμένων ἐκκλησιῶν τῆς Ἐπισκοπῆς Ράσκας καὶ Πριζρένης καὶ ὅτι στὸ θέμα αὐτό, ἀπὸ τὸ 2004 καὶ μετά, ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος ἄλλαξε τὴν κανονικὴ καὶ πάγια στάση της, καὶ παραθεωρώντας τὸν τοπικὸ Ἐπίσκοπο, ἀνέλαβε ἡ ἴδια τὴν εὐθύνη, ἔναντι κυρίως τῶν σχεδιασμῶν τῶν Δυτικῶν Δυνάμεων, ποὺ κατεῖχαν de facto τὸ Κοσσυφοπέδιο.

Ἀναφέρεστε γιὰ τὸ πῶς ἔπρεπε νὰ ἐκτελοῦνται τὰ ἔργα στὴν περιοχὴ τοῦ Κοσσόβου.

Εἶναι ἕνα τεράστιο θέμα καὶ θὰ χρειαζόταν πολὺς χρόνος καὶ χῶρος γιὰ μιὰ περιγραφή, ἔστω καὶ στοιχειώδη. Γράφτηκαν καὶ δημοσιεύθηκαν πολλὰ κείμενα ἐκ μέρους τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρτεμίου (ἀναλύσεις, ἐπιστολές, ἀνακοινώσεις, ἐμπεριστατωμένες μελέτες ἀπὸ εἰδικοὺς κ.λπ.). Ἦταν ζήτημα ποὺ εἶχε πολλὲς πτυχές: πολιτικές, ἐκκλησιαστικές, ἐπιστημονικὲς (ἀρχιτεκτονικὲς– κατασκευαστικές), οἰκονομικές. Πιστεύω ὅτι ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρτέμιος δικαιώθηκε καὶ δικαιώνεται γιὰ ὅλες τὶς ἐπιλογές του.

Ἡ κύρια σύγκρουση ἔγινε μὲ τὴν Δύση (ΕΕ, ΝΑΤΟ, ΗΠΑ), ἡ ὁποία ἐνεργοῦσε ὕπουλα εἰς βάρος τῶν ἐθνικῶν σερβικῶν, πολιτικῶν, καὶ ἐκκλησιαστικῶν συμφερόντων. Οἱ Δυτικοὶ δὲν κατόρθωσαν νὰ καταβάλουν τὸ ἀπτόητο ἀγωνιστικὸ σθένος τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρτεμίου καὶ γι᾽ αὐτὸ προσέφυγαν στὴν ΔΙΣ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Σερβίας καὶ μέσω αὐτῆς προσπάθησαν νὰ ἐπιβάλουν στὸν Σεβασμιώτατο Ἀρτέμιο τὰ σχέδιά τους. Ἐπίσης κατάφεραν σὲ συνεργασία μὲ τὸν βοηθὸ Ἐπίσκοπο Θεοδόσιο καὶ τὸν π. Σάββα Γιάνιτς ἀπὸ τὴ Μονὴ Ντέτσανι νὰ θέσουν σὲ ἐφαρμογὴ μέρος τῶν σχεδίων τους.

Ἀπὸ τὴν πλευρά του ὁ Σεβασμιώτατος εἶχε στενὴ καὶ ἔξοχη συνεργασία μὲ εἰδικοὺς Σέρβους πανεπιστημιακοὺς καθηγητές, ἀρχιτέκτονες καὶ νομικούς, οἱ ὁποῖοι περίτρανα ὑποστηρίζουν ὅτι τὰ προτεινόμενα ἀπὸ τὴ Δύση σχέδια σχετικὰ μὲ τὶς ἀναστηλώσεις εἶναι ἀπαράδεκτα καὶ ἐπιζήμια.

δ) Τὸ Ἐπισκοπεῖον εἰς τὴν Πριζρένην

Λέτε: “ὅταν ἔγιναν οἱ ἀνανεώσεις ὅλων τῶν βασικῶν κτηρίων καὶ ἄλλων, ὁ Ἀρτέμιος δὲν τὰ δεχόταν, ὅπως τὸ Ἐπισκοπικὸ Μέγαρο στὴ Πριζρένη…”.

Σεβασμιώτατε, ἀφοῦ εἶναι ἔτσι, γιατί δὲν μετακομίσατε οὔτε ἐσεῖς οὔτε ὁ ἑπόμενος Τοποτηρητὴς ἕως τώρα στὴν Πριζρένη, ἐδῶ καὶ 5 μῆνες; Ἀπὸ τὸν Ἀρτέμιο ἀπαιτούσατε νὰ μετακομίσει ἀπὸ τὴν Γκρατσάνιτσα στὴν Πριζρένη, ὅπου εἶναι ἡ ἕδρα τοῦ Ἐπισκόπου Ράσκας καὶ Πριζρένης. Ὅμως ἀπὸ ἐκεῖ ἐκδιώχθηκε μαζὶ μὲ ὅλους τοὺς Σέρβους τὸ 1999. Ὁ λαός, δηλαδὴ τὸ ποίμνιό του, δὲν γύρισε καὶ δὲν γυρίζει πίσω, διότι δὲν ὑπάρχουν συνθῆκες ἐπιβίωσης γιὰ τοὺς Σέρβους ἐκεῖ.

Ἀπὸ κανέναν ἄλλον ἐκτοπισμένο ἀπὸ ἐμπόλεμη ζώνη Ἐπίσκοπο ὅμως δὲν ζητήσατε νὰ γυρίσει πίσω στὴν ἕδρα του (ὅπως π.χ. ἀπὸ τοὺς Ἐπισκόπους ποὺ ἔφυγαν ἀπὸ τὶς ἕδρες τους τὸν καιρὸ τοῦ πολέμου στὴ Βοσνία). Κι αὐτὸ γιατί στὴν οὐσία ἀναγνωρίζετε τὸ αὐτονόητο, ὅτι ἡ ἑκάστοτε ἕδρα τοῦ Ἐπισκόπου εἶναι θέμα ποιμαντικό, καὶ ὁ ἔχων τὴν ποιμαντικὴ εὐθύνη κρίνει μὲ τὸν καλύτερο τρόπο γιὰ τὸ ποῦ θὰ ἑδρεύει καὶ ἀπὸ ποῦ θὰ δρᾷ μέσα σὲ τέτοιες συνθῆκες.

Γιὰ τὴν ποιότητα τῶν ἔργων, ποὺ ἔλαβαν χώρα κατὰ τὴν ἀναστήλωση τοῦ ἐπισκοπικοῦ μεγάρου, ἐδῶ δὲν θὰ μιλήσουμε, πάντως εἶναι ἀπαράδεκτα. Μὲ τὸν Σεβασμιώτατο Ἀρτέμιο εἴχαμε ἐπισκεφθεῖ τὸ Ἐπισκοπεῖο μερικὲς φορὲς κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἀνακαίνισης, μαζὶ μὲ εἰδικούς, καὶ συντάχθηκε μάλιστα ἀπὸ αὐτοὺς μιὰ ἔκθεση, ἡ ὁποία παρουσιάζει τὰ βασικώτερα ἐλαττώματα. Μέσα σ᾽ ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα συντάχθηκαν μάλιστα μερικὲς ἀκόμη ἐκθέσεις ἐκ μέρους τῶν εἰδικῶν.

Λέτε: “Ὁ Ἐπίσκοπος Θεοδόσιος τὰ παρέδωσε ὅμως στὴ Σύνοδο”.

Πῶς δηλαδὴ τὰ παρέδωσε; Ἀπὸ ποιὸν τὰ παρέλαβε, ἀπὸ ποιὸν ἔλαβε τὴν ἐντολὴ νὰ τὰ ἀναστηλώσει ἢ νὰ τὰ παραδώσει; Ποιὸς ἐνέκρινε τὴν ποιότητα τῶν ἔργων; Βάσει ποιῶν νόμων (τῆς Πρίστινας ἢ τοῦ Βελιγραδίου); Τὸ θέατρο μὲ παράδοση/παραλαβὴ τῶν “ἀναστηλωμένων” Ἱ. Ναῶν δὲν μπορῶ νὰ τὸ περιγράψω ἐδῶ. Καὶ πάλι ἐδῶ ὑπῆρξε ἀντικανονικὴ ἀνάμιξη Ἐπισκόπων, ποὺ δὲν εἶχαν δικαιοδοσία νὰ τὸ κάνουν. Ἐκτὸς ἀπὸ φοβερὲς κανονικὲς παραβάσεις (38ος καὶ 41ος Ἀποστολικοὶ Κανόνες), ἦταν καὶ ἕνας ἐθνικὸς ἐξευτελισμός. Γιὰ τὴν τεχνικὴ πλευρὰ καὶ τὴν ποιότητα τῶν ἔργων ἤδη ἔχουν μιλήσει οἱ εἰδικοί.

ε) Τὸ πογκρὸμ τοῦ 2004

Ὅμως ἐδῶ παρατηρεῖται τὸ ἑξῆς περίεργο, Σεβασμιώτατε: Δὲν ἀναφέρεστε καθόλου στὸ γεγονὸς ὅτι ὑπῆρξε ἕνα πογκρὸμ (=ἐθνοκάθαρση) ἐκ μέρους τῶν Ἀλβανῶν ἐξτρεμιστῶν ἐναντίον τῶν Σέρβων τοῦ Κοσσυφοπεδίου καὶ τῶν μνημείων τοῦ σερβισμοῦ στὸ πολὺ πρόσφατο παρελθὸν (2004), τὸ ὁποῖο καὶ δικαιολογεῖ τὴν ἄρνηση τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρτεμίου νὰ συμμετάσχουν στὴν ἀναστήλωση τῶν Ἱ. Ναῶν οἱ ἴδιοι οἱ καταστροφεῖς τῶν Ἱ. Ναῶν.

Ἐπίσης λησμονεῖτε νὰ ἀναφέρετε, Σεβασμιώτατε, ὅτι ἐσεῖς προσωπικὰ καὶ ἀργότερα ἡ Ἱερὰ Σύνοδος συμβουλέψατε τὸν Σεβασμιώτατο Ἀρτέμιο νὰ μηνύσει στὸ Εὐρωπαϊκὸ Δικαστήριο Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων τοῦ Στρασβούργου τὶς 4 εὐρωπαϊκὲς χῶρες (Γαλλία, Γερμανία, Ἰταλία, Βρεττανία), τῶν ὁποίων δυνάμεις μετεῖχαν στὴν KFOR, διότι οἱ στρατιῶτες τους, ἐνῶ ἔπρεπε νὰ προστατέψουν τὰ σερβικὰ ὀρθόδοξα μνημεῖα (Ἱ. Ναοὺς καὶ μοναστήρια) τοῦ Κοσσυφοπεδίου καὶ τοὺς ἐναπομείναντες Σέρβους ἀπὸ τὴν μανία τῶν UCKαδων, τὰ ἄφησαν προκλητικὰ νὰ καταστρέφονται μπροστὰ στὰ μάτια τους.

Καὶ τότε δικαίως καὶ εὐλόγως καὶ ἐσεῖς, μαζὶ μὲ τὸν Σεβασμιώτατο ἀρνιόσασταν νὰ δοθοῦν χρήματα σὲ Ἀλβανοὺς καὶ ἔτσι νὰ μετάσχουν —τί εἰρωνεία καὶ τί ταπείνωση!— οἱ ἴδιοι οἱ καταστροφεῖς τῶν μνημείων στὴν ἀναστήλωσή τους, διότι κατόπιν τὰ μνημεῖα θὰ θεωροῦνταν καὶ δική τους “κοσοβαρικὴ” κληρονομιά, πολιτιστικὴ κληρονομιὰ ἑνὸς ἀρτισύστατου κράτους–προτεκτοράτου τοῦ ΝΑΤΟ καὶ τῶν ΗΠΑ, ποὺ ἐκτὸς ἀπὸ ἐμπόριο λευκῆς σαρκὸς καὶ ναρκωτικῶν θὰ εἶχε τώρα νὰ ἐπιδείξει καὶ τὰ δικά του “κοσοβαρικὰ” μεσαιωνικὰ μνημεῖα. Ἑνὸς κράτους ποὺ ἀναζητεῖ νομιμοφανῆ λόγο ὕπαρξης, πέρα ἀπὸ τὸ δίκαιο τῶν ὅπλων καὶ τοῦ ΝΑΤΟ.

Ἕως τότε, σὲ αὐτὸ τὸ θέμα ἤσασταν σύμφωνος μὲ τὸν Ἐπίσκοπο Ἀρτέμιο. Ὁ κ. Ἀρτέμιος ἔμεινε πιστὸς στὴν ἀπόφαση τῆς Ἱ. Συνόδου καὶ στὸν λαό του ἕως τέλους. Ἐσεῖς, ὅμως, ἀλλάξατε. Τί μεσολάβησε ἄραγε;

Ἄρα κατὰ βάσιν, ἀπὸ ὅσα ἀναφέρθηκαν, δὲν ὑπῆρχε διαφωνία τοῦ Ἀρτεμίου μὲ τὴ Ἱ. Σύνοδο. Ἡ Ἱ. Σύνοδος ἦταν αὐτή, ποὺ στὴ συνέχεια διαφοροποιήθηκε ἀπὸ τὴν ἀρχική της θέση, ἐπιλέγοντας πιὸ “συμβιβαστικὲς” μὲ τὴν μεταβαλλόμενη πολιτικὴ κατάσταση λύσεις.

Λέτε βέβαια ὅτι: “Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἕνωση στὰ προγράμματα ἤθελε δύο Σέρβους καὶ δύο Ἀλβανούς, ὅπου στὴν ἐπιτροπὴ αὐτὴ ἡ Σερβικὴ Ἐκκλησία εἶχε τὸ δικαίωμα τοῦ ‘βέτο’, δηλαδὴ ἂν δὲν συμφωνοῦμε σταματᾶμε καὶ τότε δὲν ἔρχονται καὶ χρήματα”. Ὅμως πόσες φορὲς χρησιμοποιήθηκε αὐτὸ τὸ “βέτο” καὶ σὲ ποιὲς περιπτώσεις; Δυστυχῶς, δὲν ὑπῆρξε οὔτε μία περίπτωση. Διότι ἕνα τέτοιο “βέτο” εἶναι ψευδεπίγραφο. Βέτο διαθέτει κάποιος, ὅταν συναποφασίζει κάτι μὲ κάποιους ἄλλους ἐπὶ ἴσοις ὅροις. Αὐτὸ δὲν ὑπῆρχε ἐδῶ, ὅπου τὰ χρήματα τὰ ἔβαζε ἡ ΕΕ μὲ τοὺς δικούς της ὅρους καὶ προϋποθέσεις.

ΤΟ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΟΝ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΗΓΕΤΟΥ

Ἰωάννης Γ΄ Βατάτζης, ὁ Ἅγιος Αὐτοκράτορας τοῦ Βυζαντίου

Τὰ τελευταῖα χρόνια οἱ Ἕλληνες πολίτες ἀκοῦμε συνέχεια γιὰ λιτότητα καὶ οἰκονομικὴ κρίση. Οἱ πολιτικοὶ ταγοὶ τοῦ τόπου μᾶς ἀναφέρουν συνέχεια ὅτι θὰ λάβουν μέτρα οἰκονομικῆς ἐξυγίανσης καὶ ὅτι πρέπει νὰ γίνουν περικοπὲς στὰ ἐπιδόματα καὶ στοὺς μισθοὺς αὐτῶν, ποὺ ἀμείβονται πλουσιοπάροχα. Κάποιοι ἄλλοι ἀναφέρουν ὅτι πρέπει νὰ μειωθοῦν καὶ οἱ δικές τους ἀποδοχὲς καθὼς καὶ ἄλλα οἰκονομικὰ προνόμια, ποὺ ἀπολαμβάνουν οἱ πολιτικοὶ ἀλλὰ καὶ διάφοροι γενικοὶ διευθυντὲς ὑπουργείων καὶ ΔΕΚΟ. Ἐπίσης, ἀκοῦμε συνέχεια γιὰ τὴν περιβόητη ἀνακατανομὴ πλούτου σὲ ὅλους τοὺς πολίτες, ὅπως καὶ γιὰ τὴν ἀξιοκρατικὴ τους τοποθέτηση σὲ καίριες κυβερνητικὲς ἀλλὰ καὶ δημόσιας διοίκησης θέσεις.

Τὸ ἐρώτημα ποὺ τίθεται εἶναι ἂν ποτὲ στὰ χρονικὰ ὑπῆρξε κάποιος ἡγέτης, ποὺ κατόρθωσε νὰ ἐφαρμόσει ὅλα αὐτά. Τὸ σίγουρο εἶναι πὼς ἡγέτες μὲ τέτοιο ἦθος καὶ ἀφοσίωση στὸ λαὸ ἀποτελοῦν πάντα τὴν ἐξαίρεση στὸν κανόνα καὶ συνιστοῦν ἱστορικὸ μέρος μιᾶς ἔνδοξης μειοψηφίας. Μιὰ ἱστορικὴ προσωπικότητα, ποὺ κατέχει θέση στὴν προαναφερόμενη μειοψηφία, εἶναι καὶ ὁ αὐτοκράτορας τοῦ Βυζαντίου (Ρωμανίας) καὶ Ἅγιος τῆς Ὀρθοδ. Ἐκκλησίας μας, Ἰωάννης Γ΄ Δούκας Βατάτζης. Ὁ ἐκ Διδυμοτείχου καταγόμενος αὐτοκράτορας δὲν ἀποτελεῖ ἁπλὰ μέλος τῆς μειοψηφίας ἀλλὰ εἶναι ἀπὸ τοὺς ἐνδοξότερους ἐκφραστές της.

Ἡ ἱστορικὴ ἐποχή, κατὰ τὴν ὁποία ἔδρασε ὁ Ἰωάννης Βατάτζης ἦταν τὸ πρῶτο μισὸ τοῦ 13ου αἰώνα. Γεννήθηκε στὸ Διδυμότειχο τὸ 1193 ἀπὸ ἀριστοκράτες γονεῖς μὲ μεγάλη περιουσία καὶ μὲ συγγενικοὺς δεσμοὺς μὲ ἄλλες ἱστορικὲς οἰκογένειες τοῦ Βυζαντίου. Μετὰ τὴν ἅλωση τῆς Κωνσταντινούπολης ἀπὸ τοὺς Φράγκους τῆς Δ΄ σταυροφορίας τὸ 1204, ποὺ εἶχε ὡς συνέπεια νὰ καταλειφθοῦν καὶ ἄλλες ἐπαρχίες τῆς αὐτοκρατορίας, ὅπως καὶ ἡ ἰδιαίτερη πατρίδα του, ἀναγκάστηκε νὰ μεταβεῖ στὶς ἐλεύθερες περιοχὲς τοῦ βασιλείου τῆς Νίκαιας, μοιράζοντας μεγάλο μέρος τῆς περιουσίας του στοὺς φτωχοὺς συμπολίτες του. Στὸ Νυμφαῖο τῆς Μ. Ἀσίας γνώρισε τὸν συνεχιστὴ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ θρόνου τοῦ Βυζαντίου Θεόδωρο Α΄ Λάσκαρη. Ἡ γνωριμία αὐτὴ ἦταν βεβαίως καθοριστικὴ γιὰ τὴ μετέπειτα ἐξέλιξη τοῦ Ἰωάννη. Ὁ βασιλιὰς Θεόδωρος, καθὼς περνοῦσαν τὰ χρόνια ἀξιολόγησε τὶς ἱκανότητες τοῦ Ἰωάννη δίδοντάς του τὸ ἀξίωμα τοῦ πρωτοβεστιάριου καὶ τὸ 1212 τὸν ἔκανε γαμβρό του νυμφεύοντάς τον μὲ τὴν κόρη του Εἰρήνη. Τὸ 1222 μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Θεοδώρου Λάσκαρη ὁ Ἰωάννης Βατάτζης στέφθηκε αὐτοκράτορας.

Γιὰ νὰ μὴ μακρηγορήσουμε ὅμως ἄλλο, ἂς ἀνατρέξουμε στὸ βιβλίο, ποὺ ἐξέδωσε ὁ ἐκδοτικὸς οἶκος «Ὀρθόδοξος Κυψέλη» «Ἰωάννης Γ΄ Βατάτζης ὁ Ἅγιος αὐτοκράτορας τοῦ Βυζαντίου», στὸ ὁποῖο περιγράφεται ἀναλυτικὰ ὁ βίος του καὶ τὰ κατορθώματά του. Τὰ ἀποσπάσματα, ποὺ παραθέτουμε παρακάτω ἐξιστοροῦν τὸ κοινωνικὸ καὶ οἰκονομικό του ἔργο:

Ὁ Βασιλεὺς Ἰωάννης ὑπῆρξε ὁ προστάτης καὶ συμπαραστάτης τῆς ἀγροτικῆς καὶ ἀστικῆς τάξης, καὶ ἐπεδίωκε διαρκῶς τὴν ἄνοδο τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου ὅλων τῶν ὑπηκόων του. Γιὰ νὰ τὸ καταφέρει αὐτό, ἀναγκάστηκε νὰ συγκρουστεῖ μὲ τοὺς ἄρχοντες, ποὺ κατεῖχαν μεγάλες ἀγροτικὲς ἐκτάσεις προκαλώντας τὴν ὀργή τους. Ἀπένειμε δικαιοσύνη σὲ ὅλους εἴτε ἦταν φτωχοὶ εἴτε πλούσιοι. Ἦταν ἀπόλυτα ἀμερόληπτος. Ὁ Ἰωάννης ὅμως ἀποφασισμένος νὰ δημιουργήσει ἕνα ἰσχυρὸ κράτος, ποὺ θὰ ἑνώσει ξανὰ καὶ θὰ ἐλευθερώσει τὸν Ἑλληνισμὸ ἀπὸ κάθε βάρβαρο κατακτητή, ποὺ ἐκμεταλλεύτηκε τὴν ἕως τότε παρακμὴ τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας, δὲν ἐπανέλαβε τὰ λάθη τῶν προηγουμένων αὐτοκρατόρων, ποὺ καταπίεζαν τὸν λαὸ καὶ εὐεργετοῦσαν τοὺς ἀριστοκράτες. Συνειδητοποίησε ἐξ ἀρχῆς ὅτι ἔπρεπε νὰ στηριχθεῖ στὸν λαό, δίδοντάς του γῆ, γιὰ νὰ καλλιεργεῖ καὶ νὰ ζεῖ ἀξιοπρεπῶς. Γιὰ νὰ τοὺς βοηθήσει, ἔκανε μεγάλη ἀπογραφὴ (κάτι σὰν ἐθνικὸ κτηματολόγιο) καὶ ἐπίταξε κατόπιν τεμάχια γῆς ἀπὸ τοὺς μεγαλοκτήμονες καὶ τοὺς ἀριστοκράτες καὶ τὰ διένειμε σὲ ὅλους τοὺς φτωχοὺς ὑπηκόους του, ὥστε νὰ ζοῦν ἄνετα καὶ ἀνθρώπινα. Ἔτσι καλυτέρευσε τὰ οἰκονομικὰ τοῦ κράτους μέσῳ τῆς γεωργικῆς οἰκονομίας, ἡ ὁποία σὰν βάση εἶχε τὴν καλυτέρευση τῆς ἀμπελουργίας καθὼς καὶ ἄλλων καλλιεργειῶν. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀνάπτυξη τῆς γεωργίας ἔδωσε προσοχὴ στὴν κτηνοτροφία καὶ στὴν πτηνοτροφία.

Ἐπίσης ἀναδιοργάνωσε καὶ τὴν βιοτεχνία καὶ εἰδικότερα τὴν ὑφαντουργία, ἡ ὁποία στὴ Νίκαια κατὰ τὸ παρελθὸν εἶχε μεγάλη ἄνθηση. Λόγῳ τοῦ ὅτι εἶχε ἀναπτυχθεῖ τὸ ἐμπόριο πολλῶν προϊόντων ἀλλὰ καὶ ὑφασμάτων ἀπὸ Ἀνατολὴ καὶ Δύση, πιὸ συγκεκριμένα ἀπὸ τὴν Ἰταλία, ἡ ἀνώτερη τάξη τῆς Νίκαιας ἀγόραζε πολλὰ ὑφάσματα, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ μὴ ὑπάρχει ζήτηση γιὰ τὰ ὑφάσματα τῆς Νίκαιας. Γιὰ νὰ βοηθήσει τὸ νέο ξεκίνημα τῆς ὑφαντουργίας, ἀπαγόρευσε μὲ αὐστηρότατες ποινὲς τὴν εἰσαγωγὴ ὑφασμάτων ἀλλὰ καὶ τροφῶν ἀπὸ ἄλλα κράτη, ἐπισημαίνοντας στοὺς πολίτες του ὅτι πρέπει νὰ εἶναι εὐχαριστημένοι μὲ τὰ ἐγχώρια προϊόντα. Κατάλαβε ἀμέσως πὼς τὸ ἐμπορικὸ ἰσοζύγιο ἀνατρεπόταν, οἱ εἰσαγωγὲς ἦταν πολὺ περισσότερες ἀπὸ τὶς ἐξαγωγές, ζημιώνοντας τὴν ἐγχώρια παραγωγή. Ἀποτέλεσμα αὐτῶν τῶν διατάξεων ἦταν νὰ βλάψει τὸ ἐμπόριο τῆς Βενετίας καὶ τῆς Γένοβας, καὶ νὰ ἐνισχυθεῖ ἡ οἰκονομία τοῦ κράτους του. Γενικὰ ὁ Ἰωάννης δὲν ἤθελε νὰ ἔχει καμία ἐμπορικὴ σχέση μὲ τοὺς Ἰταλούς, χαρακτηριστικὰ ὁ **Ντόναλντ Μ. Νίκολ** στὸ βιβλίο του **«Βυζάντιο καὶ Βενετία»** ἀναφέρει: *«Ὁ σπουδαιότερος αὐτοκράτορας τῆς Νίκαιας, ὁ Ἰωάννης Γ΄ Βατάτζης, ὁ ὁποῖος διαδέχθηκε τὸ Λάσκαρη τὸ 1222, σκόπευε νὰ κάνει τὴν αὐτοκρατορία του αὐτάρκη, ὥστε ἡ οἰκονομική της ἐπιβίωση νὰ μὴ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ ἐμπόριο μὲ τοὺς Ἰταλούς. Δὲν ἤθελε νὰ ἔχει ἐμπορικὲς σχέσεις μαζί τους οὔτε κἂν στὴν Κωνσταντινούπολη. Ὅταν καὶ ἂν ποτὲ τὰ πλοῖα του εἰσέπλεαν στὸν Κεράτιο, θὰ ἦταν, γιὰ νὰ πάρουν τὴν πόλη ἀπὸ τοὺς Ἰταλούς, νὰ ἀνατρέψουν τὸ λατινικὸ καθεστὼς καὶ νὰ παλινορθώσουν τὴ Βυζαντινὴ αὐτοκρατορία».*

Στὴν ἐσωτερικὴ διοίκηση ἔβαλε σὲ ἐπίκαιρες κρατικὲς θέσεις ἀνθρώπους, ποὺ δὲν ἦταν ἀριστοκράτες, ἀλλὰ ποὺ μποροῦσαν νὰ ἀνταπεξέλθουν στὰ καθήκοντά τους, προτάσσοντας ἔτσι τὴν ἀξιοκρατία ἀνάμεσα στοὺς πολίτες. Μὲ τὴν πολιτικὴ αὐτὴ ὁ Βατάτζης κατάργησε τὴν κληρονομικὴ διαδοχὴ σὲ θέσεις τῆς δημόσιας διοίκησης. Μείωσε τοὺς φόρους, ἀνακουφίζοντας ἔτσι τὶς μεσαῖες τάξεις καὶ ἀνέβασε τὸ βιοτικὸ ἐπίπεδό τῶν πολιτῶν του. Ἔτσι ἔνιωθε κάθε λεπτὸ ὄχι σὰν ἕνας βασιλιάς, ποὺ προσδοκᾶ πλούτη καὶ δόξα, ἀλλὰ σὰν ἕνας ἄνθρωπος, ποὺ τὸν ἐμπιστεύθηκε ὁ Θεὸς νὰ κυβερνήσει πρὸς ὄφελος τοῦ λαοῦ δείχνοντας στὶς ἐπερχόμενες γενεὲς πῶς πρέπει νὰ εἶναι ἕνας Ἑλληνορθόδοξος ἡγέτης. Ἔλαβε ἀκόμη καὶ μέτρα οἰκονομίας τέτοια, ποὺ ἀπαγόρευαν τὴ σπατάλη τοῦ ἰδιωτικοῦ πλούτου. Σὲ μία Νεαρά, ποὺ ἐξέδωσε, γράφει χαρακτηριστικὰ *«Ὁ ἄρχων δὲν δύναται μὲν νὰ διατάξει ἀλλαγὴν τῶν ἀναγκαίων καὶ χρησίμων περὶ τὸν βίον εἰς τοὺς πολίτας, δύναται ὅμως νὰ ἀπαγορεύσῃ τὰ περιττά».*

Μὲ κεφάλαια ἀπὸ τὴν αὐτοκρατορικὴ περιουσία, ἵδρυσε φιλανθρωπικοὺς καὶ εὐκτήριους οἴκους, πτωχοκομεῖα, νοσοκομεῖα, γηροκομεῖα, ἐφάρμοζε πολιτικὴ κοινωνικῆς πρόνοιας. Μὲ αὐτές του τὶς ἐνέργειες κληρονόμησε τὴν φήμη τῶν μεγάλων φιλάνθρωπων αὐτοκρατόρων. Διαθέτοντας μεγάλα κονδύλια ἔχτισε σὲ ὅλη τὴν χώρα κάστρα καὶ διάφορα ἄλλα ἱδρύματα, ἀπασχολώντας ἔτσι πολὺ πληθυσμὸ δίνοντάς τους ἐργασία καὶ ἐξασφαλίζοντας τὴν ἄμυνα τοῦ κράτους. Θὰ ἦταν ἄδικο νὰ μὴ ἀναφερθοῦμε καὶ στὸ πολιτιστικὸ ἔργο τοῦ Ἰωάννη Βατάτζη, ὁ ὁποῖος στήριξε μὲ ὅλες του τὶς δυνάμεις τὴν ἀνάπτυξη τῆς παιδείας. Συγκεκριμένα ἕνας ἀπὸ τοὺς κορυφαίους βυζαντινολόγους ὁ **Χέρμπερτ Χάνγκερ** στὸ ἔργο του **«Βυζαντινὴ Λογοτεχνία»** ἀναφέρει σχετικὰ μὲ τὴν ἀνάπτυξη τῆς παιδείας στὴ Νίκαια τὰ παρακάτω: *«Ἀντίθετα, ἐντυπωσιακὴ εἶναι ἡ σχετικὰ γρήγορη ἀναβίωση μορφωτικῶν ἱδρυμάτων καὶ πολιτιστικῶν προσπαθειῶν στὸ μικρὸ κράτος τῆς Νίκαιας, προπάντων στὰ χρόνια του Ἰωάννη Γ΄ Δούκα Βατάτζη καὶ τοῦ Θεοδώρου Β΄ Δούκα Λάσκαρη (υἱοῦ τοῦ Ἰωάννη). Στὴν “ἐξορία” εἶχαν τότε συνείδηση τοῦ ὅτι ἡ παλιὰ αὐτοκρατορικὴ πόλη εἶχε ἀποθέσει στὰ ἔμπιστα χέρια τους τὴν πολιτιστικὴ κληρονομιά της. Τὴν κληρονομιὰ αὐτὴ τὴ μεταχειρίστηκαν φιλόστοργα, καὶ αὐτή, μετὰ τὴν ἀποκατάσταση τῆς παλιᾶς κυβερνητικῆς ἐξουσία στὴν Κωνσταντινούπολη καὶ σὲ εὐρωπαϊκὸ ἔδαφος, ἔδωσε πλούσιους καρπούς».*

Ἐνδεικτικὸ τῆς ταπεινότητας καὶ τῆς ἐνσυνείδητης σεμνότητάς του εἶναι τὸ ἀκόλουθο περιστατικό. Κάποτε συνάντησε στὸ κυνήγι τὸ γιό του νὰ φορᾶ πολυτελῆ ροῦχα μὲ συνέπεια νὰ ἀρνηθεῖ νὰ τὸν χαιρετήσει! Καὶ ὅταν τὸ παιδί του τὸν ρώτησε σὲ τί εἶχε σφάλει, ὁ Ἰωάννης ἀπάντησε ὅτι ἐκεῖνα τὰ μεταξωτὰ καὶ χρυσοΰφαντα, ποὺ φοροῦσε, ἦταν ἀπὸ τὸ αἷμα τοῦ λαοῦ του καὶ πῶς θὰ ἔπρεπε νὰ ξέρει ὅτι κάθε ἔξοδο, πρέπει νὰ γίνεται γιὰ τὸν λαό, **διότι ὁ πλοῦτος τῶν βασιλέων στὸ λαὸ ἀνήκει!** Κάποια ἄλλη φορὰ εἶχε πεῖ στὸ γιό του ὅτι ὁ Θεὸς μᾶς ἔδωσε τοὺς ἀνθρώπους, γιὰ νὰ τοὺς προστατεύουμε καὶ ὄχι γιὰ νὰ τοὺς χρησιμοποιοῦμε καὶ νὰ τοὺς ἐκμεταλλευόμαστε. Ὅλες αὐτὲς τὶς ἀπόψεις του ὁ Ἰωάννης τὶς μετουσίωνε καὶ σὲ ἔργα, καθὼς δὲν ἀνεχόταν τὴν ἐκμετάλλευση ἀπὸ ἄνθρωπο σὲ ἄνθρωπο, καὶ κοιτοῦσε νὰ παρέχει στοὺς ὑπηκόους του ἴσα δικαιώματα καὶ ἴσες εὐκαιρίες. Ὁ ἴδιος ἦταν τὸ καλύτερο παράδειγμα, καθὼς δὲν ἔπαιρνε λεφτὰ ἀπὸ τὸ κράτος οὔτε γιὰ ἔξοδα παραστάσεως οὔτε γιὰ μισθό, οὔτε γιὰ τίποτα ἄλλο. Ὁ **Νικηφόρος Γρηγορᾶς**, στὸ ἔργο του **«Ρωμαϊκὴ Ἱστορία»** ἀναφέρει σχετικά: «Ὁ ἴδιος ὁ αὐτοκράτορας ξεχώρισε ἕνα κομμάτι γῆς, ἀρόσιμο καὶ κατάλληλο γιὰ ἀμπελουργία, τόσο μεγάλο, ὥστε νὰ μπορεῖ νὰ καλύψει τὶς ἀνάγκες τοῦ αὐτοκρατορικοῦ τραπεζιοῦ καὶ ἐκεῖνες, ποὺ ἀπασχολοῦσαν τὸ φιλάνθρωπο καὶ κοινωνικὰ εὐαίσθητο αὐτοκράτορα (ἐννοῶ τὰ γηροτροφεῖα, πτωχοκομεῖα καὶ νοσοκομεῖα, ποὺ φρόντιζαν τοὺς ἀρρώστους). Τὴ φροντίδα τους ἀνέθεσε σὲ ἀνθρώπους, ποὺ εἶχαν καλὴ γνώση τῆς γεωργίας καὶ τῆς ἀμπελουργίας, καὶ ἔτσι κάθε χρόνο εἶχε μεγάλη καὶ ἄφθονη σοδειὰ καρπῶν. Ἀλλὰ δὲν ἦταν μόνο αὐτό, ἀπέκτησε ἐπίσης κοπάδια ἀλόγων, βοδιῶν, προβάτων καὶ χοίρων καὶ πολλὰ εἴδη ἐξημερωμένων πουλιῶν. Ἀπὸ αὐτὰ ἐξασφάλιζε πλούσιο εἰσόδημα κάθε χρόνο. Τὸ ἴδιο συνιστοῦσε νὰ κάνουν ὄχι μόνο οἱ συγγενεῖς του ἀλλὰ καὶ οἱ ἄλλοι εὐγενεῖς. Ἐπιθυμοῦσε νὰ καλύπτει ὁ καθένας τὶς ἀνάγκες του ἀπὸ δικές του πηγές, ἔτσι ὥστε νὰ μὴ βάζει ἁρπακτικὸ χέρι στὴν περιουσία τῶν φτωχῶν καὶ ἀσθενέστερων τάξεων καὶ συνάμα ἡ Ρωμαϊκὴ Πολιτεία νὰ ἀπαλλαγεῖ τελείως ἀπὸ τὴν κοινωνικὴ ἀδικία. Σύντομα οἱ ἀποθῆκες εἶχαν γεμίσει καρπούς, ἐνῶ οἱ δρόμοι καὶ τὰ σοκκάκια, οἱ μάντρες καὶ οἱ σταῦλοι μόλις μποροῦσαν νὰ χωρέσουν τὰ ζῶα καὶ τὰ σμήνη τῶν πουλιῶν».

Ὁ μεγάλος Ἕλληνας ἱστοριογράφος καὶ θεωρητικὸς τοῦ κομμουνισμοῦ **Γιάννης Κορδάτος** ἀναφέρει γιὰ τὸν Ἰωάννη Βατάτζη τὰ ἑξῆς: *«Ἐπέβαλε ἕνα καθεστώς, ποὺ δὲν ἦταν ἀπόλυτη μοναρχία, ἀλλὰ συγκεντρωτικὴ δημοκρατία. Μέσα στὰ ἱστορικὰ πλαίσια τοῦ καιροῦ του μὲ τὰ μέτρα ποὺ πῆρε σταμάτησε τὶς ἁρπαγὲς καὶ καταπιέσεις, ποὺ γίνονταν ἄλλοτε ἀπὸ τοὺς φεουδάρχες. Βέβαια ἀπὸ τὰ στοιχεῖα ποὺ ἔχουμε, δὲν μποροῦμε νὰ ὑποθέσουμε πὼς δὲν ὑπῆρχαν μεγαλοκτηματίες καὶ ἀριστοκράτες. Τέτοιοι ὑπῆρχαν. Δὲν εἶχαν ὅμως τὴ δύναμη νὰ ἐκμεταλλεύονται, ὅπως παλαιότερα, τὴ φτωχολογιὰ καὶ νὰ ἁρπάζουν τὰ χωράφια καὶ τ᾽ ἀμπέλια της».*

Ὁ καθηγητὴς τῆς βυζαντινῆς ἱστορίας τοῦ πανεπιστημίου Ἀθηνῶν **Κωνσταντῖνος Ἄμαντος** ἀναφέρει γιὰ τὸν Ἰωάννη Βατάτζη: *«Ὑμνήθη καὶ ζῶν καὶ μετὰ θάνατον ὡς οὐδεὶς ἴσως ἄλλος αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου».* Ἐπίσης ὅταν ἡ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων ἐζήτησε ἀπὸ τὸν μεγάλο αὐτὸ βυζαντινολόγο νὰ προτείνει ποιὸ πορτρέτο Βυζαντινοῦ αὐτοκράτορος ἔπρεπε νὰ ἀναρτηθεῖ στὴ Βουλή, ἐκεῖνος πρότεινε τὸν Ἅγιο Ἰωάννη Δούκα Βατάτζη τὸν Ἐλεήμονα, ὥστε νὰ εἶναι πρότυπό τους καὶ νὰ τοὺς φωτίζει. Ἰδοὺ λοιπὸν *«πεδίον δόξης λαμπρόν»* γιὰ τοὺς σημερινοὺς ἡγέτες μας. Δὲν ἔχουν παρὰ νὰ ἀκολουθήσουν τὸ παράδειγμα διοίκησης τοῦ Ἰωάννη Γ΄ Δούκα Βατάτζη.

Τὰ παραπάνω ἀποσπάσματα καταδεικνύουν γιὰ ποιὸ λόγο ὁ λαὸς του τὸν ὀνόμασε πατέρα τῶν Ἑλλήνων καὶ λίγα χρόνια μετὰ τὴν κοίμησή του τὸν ἁγιοποίησε καὶ τὸν τίμησε καθ᾽ ὅλη τὴ διάρκεια, ποὺ ὁ ἑλληνισμὸς ὑπῆρχε στὴ Μικρὰ Ἀσία. Μετὰ τὸ 1922 ἡ μνήμη ἔπαψε νὰ εἶναι τόσο γνωστὴ παρόλα αὐτὰ ὅμως πλῆθος θρύλων καὶ ἱστοριῶν ἔχουν συνδεθεῖ μὲ τὸ ὄνομά του καὶ πάντα ὑπῆρχαν καὶ ὑπάρχουν πιστοί, ποὺ τὸν τιμοῦν ὅλο τὸ χρόνο ἀλλὰ ἰδιαίτερα κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς ἑορτῆς του στὶς 4 Νοεμβρίου. Ἡ εὐχή του ἂς μᾶς συντροφεύει, Ἀμήν.

Ὁ «Ἐρανιστὴς»

ΚΟΣΜΑΣ Ο ΑΙΤΩΛΟΣ ΕΘΝΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΙ ΙΣΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

Μὲ πρωτοβουλία καὶ πρῶτες δαπάνες τοῦ φιλανθρωπικοῦ – πολιτιστικοῦ Σωματείου «Ἅγιος Μᾶρκος ὁ Εὐγενικός» τοῦ Τρικόρφου Δωρίδος στὶς 14 Νοεμβρίου 2009 θεμελιώθηκε Ἱ. Ναὸς τοῦ Ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ σὲ περίβλεπτη τοποθεσία στὸ μέσον τοῦ χωριοῦ Τρικόρφου Δωρίδος. Ὁ Ἱ. Ναὸς θὰ εἶναι σταυροειδής, πεντάτρουλος, μοναστηριακοῦ τύπου μὲ πανοραμικὴ θεὰ πρὸς τὸν Κορινθιακὸ κόλπο. Μὲ ἔνθερμο ζῆλο καὶ στὸ ἔργο αὐτὸ πρωτοστατεῖ ὁ Ἀρχιμ. π. Κοσμᾶς Φ. Ραυτόπουλος καταβάλλοντος τὸ σύνολο τῶν ὑλικῶν καὶ πνευματικῶν του δυνάμεων.

Διὰ τὴν ὁλοκλήρωση τοῦ ἔργου αὐτοῦ, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ φλόγα τοῦ θρησκευτικοῦ ἐνθουσιασμοῦ, ἀπαιτοῦνται καὶ χρήματα ἀρκετά, γιὰ τὰ ὁποῖα πιστεύουμε ἀκράδαντα ὅτι ὁ Θεὸς θὰ εὐλογήσει καὶ ὁ εὐσεβὴς λαὸς θὰ προσφέρει.

Ἐπιστολαὶ – Συνδρομαὶ Γεώργιος Δ. Καραγεωργόπουλος, πρόεδρος. Παύλου Νιρβάνα 43 ΠΑΤΡΑ τηλ. 2610.429720. Λογ. τραπεζῶν: Ἐθνικὴ 426/296190–34, Ἐμπορική: 61701494, Alpha Bank: 221–002101–065171.